

Kerényi Tamás

NON UNIFORM

2020.03.24., Bristol

Hazaérek, bekopogok, nyitom a bejárati ajtót, lányom szaladna felém, feleségem rászól, erre megáll, csak a szobából néz. Még a házon kívül, a vörös téglafal mentén a kamra, kilincsen lóg a kulcs. Feleségem rakta oda, ne kelljen külön azért is bemennem a konyhába. Rendszerint a fiókban tartjuk, de ez most nem olyan. Leakasztom, hasonló ahhoz, amit a kalauzok használnak, matt fém, háromszög alakú lyukkal a végén. Beteszem a zárba, a gyerekek visszaülnek a neten elküldött homeworkot csinálni. Végre megérkeztek a feladatok. Bár akkor se történne semmi, ha elő se vennék, de valamivel el kell ütni az időt. Jegyek, értékelés nincs, még az is lehet, meg kell ismételnük a tanévet. Kinyitom a fészker ajtaját, fűnyíró, szerszámok, növényhagyma, pók szalad. Levetkőzöm, igyekszem munkásruhámat beletömni az ikeás zsákba. Alsógatyában felszaladok az emeletre, a lányok félve néznek a monitor mögül, integetünk egymásnak. Belépek a kádba, műanyag függöny, magasban a zuhanyrózsa, hosszan folytatom a vizet, habot csinállok a szappannal. A lakáskulcsot előtte a mosogatóba dobtam, az autót is. Lefújtam mindet fertőtlenítővel, szerencse, hogy kaptam a boltban, minden ilyesmi hiánycikk. Kilépek, törülközőm, hajamat Kata a hétvégén rövidre vágta, így gyorsan szárad, most minden nap mosom. Felöltözöm, lemegyek, most már meg lehet ölelni.

2020.03.06., Bristol

Ma van a world book day, persze csak az UK-ban, máshol eltérő az időpont. Ez nem egyedi eset, az anyák napja is ilyen, de legalább mi így kétszer tartjuk meg. Annyira durva hetem van, amúgy mindaz teljesen kiesett, hogy a gyerekek készülnek rá, de ez még mindig jobb annál, hogy múltkor elfelejtettem, hányadikba járnak. Rég nem tudom, ki az osztályfőnökük, az

osztálytársaik kiléte sötét köd. Nem volt ez mindig így, amíg étteremben dolgoztam, és napközben tudtam hozni-vinni őket, képből voltam. Arról az időszakról szól az *Apám, a szúnyog* és a *Pingvines távcső*. A world book day az olvasás népszerűsítésére lett kitalálva, eredetileg Shakespeare és Cervantes halálának évfordulójára, aznap a suliban a gyerekek beöltöznek kedvenc regényhősüknek. Így ez egy non uniform day, mivel itt alpból kötelező az egyenruha. Divatos a *Harry Potter*, Gruffalo, Elsa a *Frozen*ből, idén mi Alice voltunk a *Wonderland*ből meg egy egér a *Thea Stilton*ből, Kata pedig Little red riding hood volt. Én kamionsofőrnek öltözöm a *Sinistra körzet*ből. Ahogy minden nap.

2020.02.12., Bristol

Somersetben, Dorsetben, Devonon át,
napfelkeltében, ludak a közeli farmon,
a felhagyott kőbánya katlanában egy portás álmosan int,
halomsírok az út oldalán,
keresztül a sárga mészkőből rakott középkori városma-
gion,
autópályán,
egysávos úton,
kapaszkodva dombokon,
lefelé völgyekben,
ahol a teherautó oldalát súrolja a sövény,
ahol a szembejövők félreállnak,
ahol csak centik vannak a parkoló autók mellett,
átengedem, pórázon kutya,
lehúzódok, kerékpáros lány,
egyenruhás gyerekek,
bevillanó csík a munkáskabáton,
egy járókelő szemembe néz,
félpályás lezárás,
a lámpa zöldre vált,
villogó mentő,
megállva,
tolatva,
száguldva,
jégesőben,

szemerklő hóban,
szikrázó napsütésben,
záporban,
szélben,
végül egy futóbicikli mellett szaladva
hagyni, hogy le hagyjon.

2020.01.13., Bristol

Papa, mi az a rájtem? – kérdezte öt évvel ezelőtt lányom a kisbolt pénztáránál, pont ahol most állunk. Ilyen beszélő önkiszolgáló-pultokat nem láttam otthon, csak itthon, de lehet, hogy van már Magyarországon is. De igazából nem is érdekel, mi van most arrafelé, csak az, ami volt. Írtam egyszer egy novellát, kihúztam belőle, pedig jó volt, amikor a főhős szétnéz az udvaron, és rájön, hogy eddig nem is tudatosult benne, Angliában van, mert mint egy kabátot, úgy hordja maga körül Magyarországot. Ő az egyszemélyes Magyarország. A kávémegvonás negyedik napja, úgy tűnik, sose ér véget ez a szenvedés, hideg vagyok, mint egy zsilettpenge, de most már csak azért is végigcsinálom, csak ne ez legyen az az állapot, ami utána van. Régen, a boltban a legvégén azt mondta a gép, take your item, azaz vedd el a cuccod – ma már más a szöveg.

2020.01.04., Swansea castle

Az utcán gyanús alak lézeng, az étterem üveglakának támaszkodik. Zöld sapkáján régen bojt lehetett, a tetején néhány szövetszál. Hosszú, alakatlan szakáll, talpig fekete ruhája alapján alkoholista kikötői munkás lehet, na ilyen egy igazi tróger. Én vagyok az a srác, a romokat nézem, előveszem a telefont, egy tanulmányt olvasok az aktuális könyvről, hátha más se érti, legalább támpont. Úgy tűnik, a híres író posztumusz kiadott könyve nemcsak nekem okozott gondot, egyesek egyenesen azzal vádolják a szerkesztőt, hogy nem jól rakta össze a fejezeteket. Valóban, nem találok rajta fogást, pedig a híres és tényleg zseniális műnek a folytatása, visszaköszön néhány motívum, emiatt tudom csak olvasni. Hát nem tette könnyűvé életemet hajnalban Swansea felé, de megfogadtam, derekasan végigrágom magam rajta. Előttem a vár, várok én is, most épp a kínaiakra, két nagy raklap lesz, be kell

vinni a dobozokat, és nem segít senki sem. Amúgy a *Buda Ottlik Gézától*, ez egy figyelmeztetés, ha valaki gyanútlan kezébe venné, készüljön fel. Körbejárom a teret, azt, ami a kastélyból megmaradt, elmosódott tájékoztató feliratok, furcsa, tavaly még el lehetett olvasni. Az ilyen várakozás a legrosszabb, se írni, se olvasni nem lehet igazán, bármikor jöhet a főszakács. De legalább az arcom nem fázik, ennyi előnye legyen a sűrű szakállnak. Pakolás közben aztán majd leveszem a kabátot, alatta csillog a sárga láthatósági mellény, jól fogok kinézni, az arcszörzet máris a divatos, ún. „favágó” stílus. A sapka kabala, öt éve vettem, angliai életem első hetén, a lifegő pom-pomot első mozdulattal letéptem. Azóta úgy terjed a szakadás, mint arcomon a ráncok.

2019.12.26., Bristol

Ülök a klotyón, kedvenc könyvemet lapozgatom, eszembe jut egykori tanárom, Csákos Mihály, aki a *Napló* című szamizdatba írt az értelmiségi vécékről. Találomra ütöm fel a *Mártír írók antológiáját*, ebben aztán van minden Szomorától Szabó Dezsőig. Most nem ezekre megyek, ismeretlen prózát vadászok. Ligeti Ernőnél nyílik ki a könyv, agyonlőtték a nyilasok a Liszt Ferenc téren, csak a fia élte túl, akit egy magyar járőr mentett meg, ami sok kérdést felvet. Lapozok tovább, regényrészlet tőle: néger Shakespeare-színész Budapesten a 48-as szabadságharc után. Ejha! Ahogy telefonommal meghátterezem a témát, délutánra már Kun Páter neve is előkerül, ő vezényelt tüzet Ligetiékre akkor, 45 januárjában, „Krisztus szent nevében, lőjetek!” felkiáltással. Aztán már másolom is ki a *Pásztortűz* című erdélyi folyóiratból az *Elsüllyedt világ* című, a kolozsvári irodalmi életre visszaemlékező önéletrajzát. Kiderül, Marosi Ildikó a Ligeti szakértője, őt kéne elérni, 87 éves, még él tehát. Nézem, nincs a Facebookon, pedig írtam volna neki chaten. Aztán az író életrajzát olvasom a *Krónika* című, szintén erdélyi napilapból. Regisztrálni kell, „Bristoli Irodalmi Kör”, ezt adom meg mint szervezet. Egyszemélyes.

2019.12.26., Haldon Forest

Egy másik zaj is keveredik közé, az időnként felhangzó surrogás az autópályáról, ez az autók gumija az aszfalton. Mikor megállok pihenni, mindig el kell döntenem, írok vagy gombászom, de ez itt most a Haldon Forest széle, kiszálltam hát. Gomba mindig van, igaz, már nem olyan sok, mint októberben. Ahogy Dragomán írta valahol, napi félóra olvasás segít abban, hogy ne örüljünk meg, hát ezt aláírom. De a napi fél óra gombászás is legalább olyan. Nekem az első időkben ez mentette meg az életemet Angliában. Amikor annyira el voltam veszve, új ország, nyelvtudás nélkül, mosogató, dupla műszakok. Gyerek nulla, angollal suliban, eddigi életünk kulcsra zárva egy padláson – akkor a munka szüneteiben a környék zöld területeit jártam. És volt, hogy könnyes szemmel simogattam egy májusi pereszkrét.

2019.12.20., Plymouth

Hová valósi vagy, kérdezi a román srác, állunk a parkolóban, fején fehér sapka, amelyet a konyhán viselnek. Én is hordtam évekig, mondom, Hungary, arca felderül. Odszól a közelben álló társának, ungur, hallom, bent is továbbadja, másoknak, a curly friest cipelve. A filippínó csak néz és vigyorog, kezében hashbrown-os doboz, megemeli. Állunk az esőben, mostanában mindig esik, de úgy igazából. Pakolják a chipseket, ami talán hasábkrumplit jelent, már elfelejtettem, hogy mondják magyarul. A szalmapi-tyóka mégiscsak jobb, de azon mindig nevettünk. Megmarkolják a tenger gyümölcseit, kettőt-hármat egyszerre, mert az a férfias. Maga honnan jött, köszön rám egy másik srác, visszakérdezek, érzem a határon túli akcentust. Arra nem jártam, de Hargita, Kovászna, Gyimes, Kalotaszeg megvolt, élvezettel sorolom, fejemben egy tündérország jelenik meg. Eszembe jut, hogy már én is határon túli vagyok, közben újra zuhog. Várom, a szállítólevelet valaki most aláírja, szétázik pillanat alatt, majd megszáritom a teherautóban, feltekerem a fűtést. A román kijön egy újabb adagért, megáll, a filippínónak magyaráz. Tudod, mi és ők, ezzel rám mutat, hasonlók vagyunk, ugyanazok a házak, a kertek, minden, régen egy ország is voltunk, de kettévágták. Nyelvem hegyén a szokásos fordulatom, hogy általában utálni szoktuk egymást, de ehhez mi itt már túl távol vagyunk. Szerencsére idejében elharapom. Már nem tudok semmit.